

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

26. Amplificatio Beneficij accepti, per Comparata; Adiuncta & Partes, ad
Quirites, post redditum, n. 5.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](#)

quem biennio ante filia sua nubentis brauerat, in eadem domo sibi ornari & sterni, expulsa atque exturbata filia iubet. Postremo nubit genero socrus, nullo auspicio, nulla autoribua. Quid restabat nisi exclamationis fulmen, O mulieris scelus!

Amplificatio Beneficii accepti, per Comparata, Adiuncta, & partes, ad Quirites, post redditum, num. 5.

CAPUT XXVI.

Comparatio, & adiuncta.

A parenebus, id quod necesse erat, parvus sum procreatus: a vobis natus sum consularis. Illi mihi fratrem incognitum, qualis futurus esset, dederunt, vos spectatum, & incidelii pectare cognitum, reddidistis. Rem publica illis acceperit temporibus, cum qua penitus amissa est: a vobis eam recuperari, quam aliquando omnes vaues opera seruatam iudicauerunt. Dij immortales mihi liberos dederunt, vos reddidistis. Multa præterea à Dij immortali bus optata consecuti sumus; ita si vestra voluntas fuisset, omnibus diuinis munericibus caruisse. Vesteros denique honestes, quos eramus gradatim singulos affecti, nunc a vobis universos habemus, ut quantum antea parentibus, quantum Dij immortali bus, quantum vobis mercipis, tantum hoc tempore vnuero cuncta populo Rom. debeamus. Nam cum in ipso beneficio vestro tanta magnitude est, ut eam complecti oratione non possum, tum in studijs vestris tanta animorum declarata est voluntas, ut non solum calamitatem mihi detraisse, sed etiam dignitatem auxilie videamini. Non enim pro meo redditu, ut pro P. Popili nobilissimi hominis, adolescentes, filii, & multi præterea cognati atque affines, deprecati sunt.

Hac ratio augendi per antitheta, pulchra est & suavis: additur etiam adiuncta; scilicet in largiendo beneficio alacritas, & cetera.

Alia pars amplificationis per usq; mō.

Post redditum ad Quirit.

CAPUT XXVII.

Parvum e-

Quid dulcissimum generi à natura datum est, quamvis cuique liberis? mihi numeratio.

verò & propter indulgentiam meam, & propter excellētē corūm ingenium, vita sunt mea cariores, tamen non tanta voluptate erant suscepiti, quanta nunc sunt restituti. Nihil cuiquam fuit vñquam iucundius, quam mihi meus frater; non tam id sentiebam, cum fruebar, quām tunc cum carebam: & postea quam vos me illi, & mihi cum reddidistis: Res familiariſ ſua quemque delectat, reliqua mea fortunæ recuperat, plus mihi nunc voluptatis afferunt, quam tunc ineolumi afferebant: Amicitiae, conſuetudines, vicinitates, clientelæ, ludi deinceps, & dies festi, quid haberent voluptatis, carendo magis intellexi, quām fruendo. Iam verò honos, dignitas, locus, ordo, beneficia vestra, quām quām mihi ſemper clarissima viſa sunt, tamen ea nunc renouata, illoſtriora videntur, quām si obscurata non eſſent. Ipla autem patria, Dij immortales, dici vix potest, quid caritatis, quid voluptatis habet? quæ ſpecies Italæ, quæ celebritas oppidorum, quæ forma regionum? qui agri? quæ fruges? quæ pulchritudo urb's? quæ humanitas ciuium? quæ reip. dignitas? quæ vestra maiestas? quibus ego omnibus ante rebus ſic fruebar vñermo magis.

Viden' ut singula quæque commoda minutatim, ſine tamen vlla sermonis ignobilitate, aut rerum obſcuritate, diſcuriens, amplam ſuperiori effectoriationem. Si quidpiam hic hunaile ſu- ampliatio inſlet interpoſitum, corrupſerit eloquentię ſionis, grauitatem: quo d' fatum quidpiam fecit in veteri poēmate, qui Elyſiorum camporum voluptates commemorans, Solem & cucumeres, dixit esse illi pericundos. Quæ cognatio Cucumerum, & Solis? Deinde, cuius ingenij est nobilissimis voluptatibus Cucumerum cluſus inferre?

Amplificatio rei calamitosi, per gradationem, & hypotyposin, &c. pro Quintio. nn. 95,

CAPUT XXVIII.

Miserum est exturbari fortunis omnibus: miseriſ ſunt, iniuria. Acerbum est ab aliquo circumueniri: acerbius à propinquuo. Calamitosum est bonis cuerti: calamitosus cum dedecore. Funestum est a fortis atque honeste viro iugulari: funestius, ab eo cuius vox preconis quæ ſtu proſtitu. Indignum est a pari vība.